

Sygn. akt III CSK 89/12

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 9 stycznia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Marian Kocon

SSA Monika Koba (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Giełdy Samochodowej sp. z o.o.
przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Powiatowego Inspektora
Nadzoru Budowlanego w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 stycznia 2013 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 15 września 2011 r.,

**oddala skargę kasacyjną i zasądza od pozwanego na rzecz
powoda kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Powódka Giełda Samochodowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością domagała się zasądzenia od Skarbu Państwa Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w K. (dalej PINB) i Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w K. (dalej WINB) kwoty 180.873,54 zł z ustawowymi odsetkami od 22 kwietnia 2009 r tytułem odszkodowania za wydanie niezgodnych z prawem decyzji administracyjnych.

Zaskarżonym wyrokiem z 15 września 2011r Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego z 29 kwietnia 2011 r, w którym zasądzono od pozwanego Skarbu Państwa PINB kwotę 180.873,54 zł z ustawowymi odsetkami od 22 kwietnia 2009 r. oraz kwotę 12644 zł tytułem kosztów procesu, a w pozostałej części powództwo oddalono.

Rozstrzygnięcie to oparte zostało na podzielonych i uznanych za własne przez Sąd Apelacyjny ustaleniach faktycznych Sądu Okręgowego. Z ustaleń tych wynika, że PINB 22 października 2003r wydał decyzję nakazującą A. K. właścicielce działek 154/5, 154/8, 155/2, 155/5,156/2,156/8 obręb 53 O. w rozbiórkę samowolnie wybudowanego obiektu budowlanego w postaci parkingu znajdującego się na tych działkach, a będącego częścią parkingu, na którym prowadzona była giełda samochodowa, zrealizowanego bez pozwolenia na budowę. Decyzją z 9 lipca 2004r WINB utrzymał powyższą decyzję w mocy. Z uwagi na nadanie decyzji PINB rygoru natychmiastowej wykonalności w trybie art. 108 k.p.a., doszło do jej wykonania przed rozpoznaniem przez Wojewódzki Sąd Administracyjny wywiezionej na nią skargi. W dniu 2 kwietnia 2005 r. między A. K. a powódką zawarte zostało porozumienie, w którym powódka jako dzierżawca terenu zobowiązała się do wykonania prac rozbiórkowych zgodnie z nakazem rozbiórki na swój koszt, a A. K. dokonała na rzecz powódki cesji wierzytelności przyszłych związanych z wykonaniem decyzji o nakazie rozbiórki, w tym powstałych w wyniku uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji dotyczących nakazu rozbiórki. W wykonaniu umowy powodowa spółka zleciła wykonanie prac rozbiórkowych spółce „P.” zajmującej się profesjonalnie świadczeniem tego rodzaju usług i pokryła koszt ich wykonania zgodnie z fakturą z 29 kwietnia 2005r, w kwocie dochodzonej pozwem.

Na skutek skargi A. K. i Giełdy Samochodowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem z 24 października 2007 r. uchylił zaskarżoną decyzję WINB oraz poprzedzającą ją decyzję PINB jako niezgodne z prawem, z uwagi na liczne uchybienia szczegółowo przytoczone w motywach wyroku. Decyzją z 10 marca 2009r PINB umorzył jako bezprzedmiotowe postępowanie administracyjne dotyczące samowolnie wybudowanego parkingu na działkach będących własnością A. K., z uwagi na dokonanie rozbiórki parkingu na podstawie decyzji zaopatrzonej w rygor natychmiastowej wykonalności. Powódka dwukrotnie przedprocesowymi wezwaniami do zapłaty z dnia 8 kwietnia 2009 r. i 20 maja 2009 r. wzywała pozwanego do zapłaty odszkodowania.

Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego o przysługiwaniu Skarbowi Państwa legitymacji biernej w sprawie i o ponoszeniu przez Skarb Państwa odpowiedzialności wobec powódki na podstawie art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 287 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn. zm., dalej p.p.s.a.). Podzielił także ocenę Sądu Okręgowego odnośnie bezzasadności zgłoszonego przez pozwanego zarzutu przedawnienia uznając, iż w przypadku szkody wywołanej niezgodną z prawem decyzją administracyjną powzięcie wiadomości o osobie zobowiązanej do naprawienia szkody w rozumieniu art. 442¹ k.c. następuje z chwilą uzyskania prejudykatu, stanowiącego warunek konieczny do wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym, a przed tą datą rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia nie następuje. Analizując treść art.2 ust.1, 4 ust.1 pkt 11 i 4 ust.2 ustawy z 5 czerwca 1998r o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U z 2001 r., Nr 142, poz. 1592, z późn. zm., dalej u.s.p.) i odwołując się do stanowiska doktryny uznał, że odpowiedzialność za niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej przez PINB ponosi Skarb Państwa. Stwierdził, iż wadliwa decyzja administracyjna, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności pozostaje w związku przyczynowym ze szkodą w postaci kosztów rozbiórki, a o legitymacji powódki przesądza skutecznie zawarta umowa cesji wierzytelności przyszłej. Zaakceptował stanowisko Sądu Okręgowego odnośnie daty pozostawania przez pozwanego w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia o charakterze odszkodowawczym, wyznaczonego

upływem terminu wskazanego w wezwaniu do zapłaty, podkreślając bezterminowy charakter roszczenia odszkodowawczego wynikającego z czynu niedozwolonego (art. 455 k.c. w zw. z 481§1 k.c.).

W skardze kasacyjnej pozwany zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości, wnosząc o jego uchylenie i zmianę poprzez oddalenie powództwa, ewentualnie uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została oparta na zarzutach naruszenia prawa materialnego:

- art. 4 ust.1 pkt 11 u.s.p. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż nieuwzględnienie w treści tego przepisu zadań z zakresu nadzoru budowlanego decyduje o wykonywaniu przez PINB zadań z zakresu administracji rządowej,

- art.361 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż dobrowolne poniesienie przez stronę powodową kosztów wykonania obowiązku obciążającego inny podmiot stanowiło szkodę podlegającą naprawieniu,

- art. 361 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż wykonanie przez stronę powodową obowiązku nałożonego przez organ administracji na inny podmiot pozostaje w granicach normalnego następstwa działania organu,

- art. 442¹ § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż termin przedawnienia roszczenia wywodzonego z czynu niedozwolonego pozostaje zależny od terminu wymagalności, o którym mowa w art. 120 § 1 k.c.,

- art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 363 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż dłużnik pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia o charakterze odszkodowawczym przed ustaleniem przez sąd wysokości należnego odszkodowania.

Powódka w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Ocenę zasadności zarzutów prawa materialnego Sąd Najwyższy dokonuje na podstawie stanu faktycznego, na którym oparto zaskarżone orzeczenie, jeżeli

brak zarzutów z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. lub podstawa ta okazała się nieuzasadniona. Pozwany oparł skargę jedynie na zarzutach prawa materialnego. Wiążące dla oceny tego zarzutu są zatem ustalenia przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia, a wszystkie zarzuty z zakresu naruszenia prawa materialnego muszą się osadzać na faktach ustalonych przez Sąd II Instancji (art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Zarzuty naruszenia art. 361 § 1 k.c. i 361 § 2 k.c. opierają się na tezie, iż powódka nie poniosła szkody pozostającej w związku przyczynowym z wadliwą decyzją administracyjną, skoro nie była adresatem decyzji o nakazie rozbiórki, a koszty związane z jej realizacją poniosła dobrowolnie.

Z utrwalonego stanowiska orzecznictwa i judykatury wynika, iż dla stwierdzenia w określonym stanie faktycznym adekwatnego związku przyczynowego konieczne jest ustalenie, czy zdarzenie stanowi warunek konieczny wystąpienia szkody (*conditio sine qua non*), a szkoda jest normalnym następstwem tego zdarzenia (*selekcja następstw*). Natomiast szkodą jest uszczerbek w prawie chronionych dobrach poszkodowanego powstały wbrew jego woli, nie obejmuje zatem umniejszeń majątku poszkodowanego ponoszonych przez niego dobrowolnie i nie wymuszonych danym zdarzeniem.

Skarżący w ramach konstrukcji zarzutów skargi pominął jednak, iż powódka domagała się wyrównania szkody poniesionej przez właścicielkę gruntów A. K., która była adresatką wadliwej decyzji administracyjnej, zobligowaną do jej realizacji i która się do niej dostosowała zawierając porozumienie z powódką w związku ze stosunkiem dzierżawy łączącym te podmioty. W konsekwencji powódka legitymację czynną w sprawie opierała na cesji wierzytelności zawartej w § 5 porozumienia z 2 kwietnia 2005 r., w którym A. K. wszelkie roszczenia i wierzytelności wynikające z wykonania decyzji o nakazie rozbiórki oraz jej uchylenia lub stwierdzenia nieważności przeniosła na powódkę, a nie na samodzielny roszczeniu odszkodowawczym.

Skoro zarzuty naruszenia art. 361 § 1 k.c. i 361 § 2 k.c. nie odnoszą się do szkody poniesionej przez adresata decyzji, zobligowanego do jej wykonania, a skarga nie zawiera zarzutów dotyczących skuteczności umowy cesji, nie ma podstaw do podzielenia stanowiska skarżącego.

Sąd Apelacyjny prawidłowo przyjął, iż odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną decyzją wydaną przez PINB ponosi Skarb Państwa, choć argumentacja tego sądu wymaga uzupełnienia.

Źródłem wątpliwości skarżącego jest w istocie podwójne podporządkowanie PINB zarówno organom rządowym jak i samorządowym, jego status organizacyjno-ustrojowy, budżetowy jak i kwalifikacja zadań przez niego wykonywanych.

Zespolenie rządowych służb, inspekcji i straży na szczeblu powiatu występuje łącznie z tzw. podwójnym podporządkowaniem charakteryzującym się podległością zespolonych organów zwierzchnictwu zarówno władz rządowych jak i samorządowych. Starosta jest zatem zwierzchnikiem PINB w tym znaczeniu, że wytycza ogólne kierunki działania zespolonych organów, koordynuje ich działania oraz powołuje i odwołuje kierowników tych organów (art. 35 ust. 3 pkt 2-5 u.s.p. w zw. z art. 86 ust. 1 i 2 ustawy Prawo budowlane, tekst jednolity Dz. U z 2010 r., Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.; dalej prawo budowlane). Starosta nie dysponuje jednak prawem wydawania decyzji administracyjnych odnoszących się do zakresu działania PINB. Natomiast bezpośrednim przełożonym PINB jest WINB, który wydaje decyzje administracyjne w zakresie jego działania. Konsekwencją podwójnego podporządkowania jest zróżnicowany status prawny PINB, który jak prawidłowo przyjęły sądy obu instancji stanowi *stationes fisci*, pozostając pod względem organizacyjno-ustrojowym częścią administracji rządowej, a z drugiej strony stanowi powiatową jednostkę budżetową podlegającą zwierzchnictwu starosty (art. 33a ust. 3 u.s.p.).

Na szczeblu powiatu i województwa struktury administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego są rozdzielone. Stosownie do treści art. 80 prawa budowlanego zadania terenowych organów administracji architektoniczno-budowlanej wykonują odpowiednio starosta (jako organ I Instancji) i wojewoda (jako organ II Instancji). Przepis ten jest zharmonizowany z art. 4 ust.1 pkt 11 u.s.p., który stanowi, że do powiatu należy wykonywanie zadań publicznych o charakterze ponadgminnym w zakresie administracji architektoniczno-budowlanej.

Sąd Apelacyjny prawidłowo przyjął, czego nie kwestionuje skarżący, że do zadań własnych powiatu w ramach tej regulacji nie wchodzi funkcje inspekcyjno-kontrolne nadzoru budowlanego, a jedynie funkcje administracyjno-

prawne wykonywane przez organy administracji architektoniczno- budowlanej. Natomiast zadania nadzoru budowlanego zgodnie z art. 80 ust. 2 prawa budowlanego wykonuje odpowiednio PINB oraz wojewoda przy pomocy WINB. Przyjęcie przez ustawodawcę takiej konstrukcji oznacza, iż PINB jest samodzielnym organem administracji rządowej, wydającym decyzję we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, wykonującym powierzone mu zadania w imieniu własnym, a nie starosty. Stanowisko takie jest jednolicie przyjmowane w doktrynie i orzecznictwie sądów administracyjnych, w którym podkreśla się, że PINB działa w ramach własnych ustawowych kompetencji i nie jest organem jednostki samorządu terytorialnego w rozumieniu art. 5 § 2 pkt 6 k.p.a. (por. postanowienia NSA z 6 marca 2010 r., II GW 5/10, Lex nr 673839 oraz z dnia 2 lutego 2011 r., II OW 100/10, Lex nr 1071298).

Odpowiedzialność powiatu za wadliwą decyzję PINB nie wynika również z art. 4 ust. 2 u.s.p. i to niezależnie od kwalifikacji zadań powiatu wymienionych w tym przepisie, wywołujących rozbieżności w doktrynie. Zadanie powiatu w świetle art. 4 ust. 2 u.s.p. nie polega bowiem na wykonywaniu kompetencji wymienionych w nim kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży, ale na umożliwieniu i zagwarantowaniu samodzielnego ich wykonywania przez te służby.

W konsekwencji zadania i kompetencje PINB nie stanowią zadań powiatu, są bowiem zadaniami z zakresu administracji rządowej wykonywanymi samodzielnie i we własnym imieniu przez ten organ. Starosta jako organ administracji samorządowej nie uzyskuje w tym zakresie jakiegokolwiek kompetencji do wydawania indywidualnych decyzji administracyjnych, a jego aparat pomocniczy nie uczestniczy w ich wydawaniu.

Przy tak ukształtowanym stanie prawnym brak argumentów pozwalających przypisać odpowiedzialność cywilnoprawną za działalność orzeczniczą PINB będącego organem administracji rządowej powiatowi w ramach art.2 ust.1 u.s.p. Nie dostarcza, ich także skarga kasacyjna, skoro jej podstawa ogranicza się do zarzutu naruszenia art. 4 ust. 1 pkt 11 u.s.p., który swym zakresem przedmiotowym w ogóle nie obejmuje nadzoru budowlanego.

Skarżący zakłada, podobnie jak Sądy obu instancji, iż podstawą oceny zasadności zgłoszonego zarzutu przedawnienia powinien być art. 442¹ § 1 k.c.

W konsekwencji zarzuca błędną wykładnię tego przepisu, przez przyjęcie, że termin przedawnienia roszczenia wywodzonego z czynu niedozwolonego pozostaje zależny od terminu wymagalności, o którym mowa w art. 120 § 1 k.c.

W piśmiennictwie i orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, co do tego, że przepisy stanowiące o przedawnieniu roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych stanowią *lex specialis* względem art. 120 k.c., także w odniesieniu do początku biegu przedawnienia (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 października 1974 r., III PZP 39/74, OSNC 1975/5/82 oraz z dnia 17 lutego 2006 r., III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2008 r., V CSK, 367/07, Lex nr 371387 i z dnia 27 października 2010 r., V CSK 107/10, Lex nr 677913)

Sąd Apelacyjny dostrzegając problem, iż poszkodowany ostateczną decyzją administracyjną, może ubiegać się o odszkodowanie dopiero po uzyskaniu prejudykatu (art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 287 pkt 1 p.p.s.a.) uznał, iż wiedzę o osobie obowiązanej do naprawienia szkody w rozumieniu art. 442¹ § 1 k.c. poszkodowany uzyskuje z dniem wydania decyzji stanowiącej konieczny warunek dochodzenia odszkodowania, skoro dopiero w tej dacie od uprawnionego można rozsądnie oczekiwać dochodzenia swojego prawa. Skarżący natomiast uznaje, iż wiedza o osobie sprawcy szkody powstaje z chwilą wydania decyzji wywołującej szkodę w majątku uprawnionego, jest zatem niezależna od biegu postępowania administracyjnego. Konsekwencją tego poglądu jest akceptowanie sytuacji, w której osoba dotknięta szkodą, mimo dochowania wszelkich aktów staranności, z chwilą uzyskania prejudykatu stanowiącego warunek konieczny dochodzenia roszczenia, mogłaby zostać pozbawiona możliwości skutecznego jego zgłoszenia, w razie podniesienia zarzutu przedawnienia. Stanowisko to wymagałoby rozważenia gdyby podstawę oceny zarzutu przedawnienia stanowił art. 442¹ § 1 k.c.

W stanie faktycznym sprawy szkoda miała swoje źródło w decyzji PINB z 22 października 2003 r. Decyzja ta stała się ostateczna 9 lipca 2004 r., kiedy została utrzymana w mocy przez WINB. Natomiast uchylenie obu decyzji przez Wojewódzki Sąd Administracyjny nastąpiło wyrokiem z 24 października 2007 r., a umorzenie postępowania w sprawie samowolnie wybudowanego parkingu decyzją PINB z 10 marca 2009 r.

Art. 287 p.p.s.a. w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją dokonaną ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1692, dalej ustawa nowelizująca), czyli przed 1 września 2004 r., przewidywał odpowiednie stosowanie do roszczeń odszkodowawczych wynikających z tego przepisu art.160 k.p.a. Natomiast art. 160 § 6 k.p.a. przed jego uchyleniem ustawą nowelizującą stanowił, iż roszczenie odszkodowawcze przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem przepisu art. 156§ 1 k.p.a. albo decyzja w której organ stwierdził, w myśl art. 158 § 2 k.p.a., że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 k.p.a.

W art.5 ustawy nowelizującej przyjęto jednak, że „do zdarzeń i stanów prawnych” powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej zastosowanie znajdują przepisy dotychczasowe. Powstała zatem wątpliwość jak rozumieć znaczenie tego przepisu w sytuacji gdy decyzja administracyjna będąca źródłem szkody została wydana przed 1 września 2004r, a decyzja nadzorcza po tym dniu i jakie przepisy stosować do przedawnienia tego rodzaju roszczeń (art. 160 § 6 k.p.a. czy 442¹ § 1 k.c.).

Wątpliwości związane ze stosowaniem tego przepisu zostały wyjaśnione w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 31 marca 2011 r., III CZP 112/10 (OSNC 2011/7-8/75), w której Sąd Najwyższy przyjął, że do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej ostateczną decyzją administracyjną wydaną przed dniem 1 września 2004r, której nieważność lub wydanie z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. stwierdzono po tym dniu, ma zastosowanie art. 160 § 1, 2, 3 i 6 k.p.a. Pogląd ten znajduje zastosowanie do roszczeń odszkodowawczych wywodzonych z art. 287 p.p.s.a. z uwagi na zawarte w nim (w brzmieniu obowiązującym do 1 września 2004 r.) odesłanie do 160 k.p.a.

W motywach uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że decyzja nadzorcza nie jest elementem czynu niedozwolonego, a zgodnego z prawem postępowania zmierzającego do usunięcia naruszeń prawa. Natomiast specyficzną cechą odpowiedzialności odszkodowawczej przewidzianej w art. 160 k.p.a. oraz art. 417¹ § 2 k.c., jest uzależnienie skuteczności dochodzenia odszkodowania za szkodę

spowodowaną wydaniem ostatecznej wadliwej decyzji, od uprzedniego stwierdzenia jej niezgodności z prawem we właściwym postępowaniu. W konsekwencji stosowanie art. 160 § 1, 2, 3 k.p.a. bez § 6 dotyczącego przedawnienia byłoby nie do pogodzenia z założeniami przyświecającymi ustanowionej w tych przepisach odpowiedzialności odszkodowawczej.

Skoro z podstawy faktycznej rozstrzygnięcia wynika, iż decyzja ostateczna będąca źródłem szkody została wydana przed 1 września 2004 r., zgodnie z art. 5 ustawy nowelizującej termin przedawnienia powinien być oceniany na podstawie art. 160 § 6 k.p.a. w zw. z 287 p.p.s.a. w brzmieniu obowiązującym do 1 września 2004 r., a nie w oparciu o art. 442¹ § 1 k.c. Poza sporem przy tym pozostaje, iż trzyletni termin przedawnienia o którym mowa w art. 160 § 6 k.p.a. w zw. z art. 287 p.p.s.a., w stanie faktycznym sprawy nie upłynął, co czyniło zgłoszony przez pozwanego zarzut przedawnienia bezzasadnym.

Odsetki ustawowe pełnią funkcję waloryzacyjną kompensując spadek wartości należności pieniężnej wywołanej inflacyjnym wzrostem cen. Temu samemu celowi służy wynikająca z art. 363 § 2 k.c. zasada ustalenia odszkodowania według cen z daty orzekania. Co do zasady rację ma zatem skarżący, iż nieuzasadnione jest stosowanie równocześnie dwóch mierników równoważących skutki utraty siły nabywczej pieniądza. Z tej właśnie przyczyny odszkodowanie obliczone według cen z daty jego ustalania, którą z reguły jest data orzekania, staje się wymagalne dopiero z datą wyrokowania i dopiero od tej daty dłużnik pozostaje w opóźnieniu uzasadniającym zapłatę odsetek (por. uchwała Sądu Najwyższego z 6 września 1994 r., III CZP 105/94, OSNC 1995/2/26; wyroki Sądu Najwyższego z 29 maja 2000 r., III CKN 823/98, Lex nr 51365; z 25 lipca 2002 r., III CKN 1331/00, Lex nr 56059; z 16 kwietnia 2009 r., I CSK 524/08, OSNC-ZD 2009/4/106; wyrok SN z 11 lutego 2010 r., I CSK 262/09, Lex nr 738077).

Zasada ta nie znajduje jednak zastosowania, gdy szczególne okoliczności przemawiają za przyjęciem wysokości odszkodowania według cen istniejących w innej chwili (art. 363 § 2 k.c.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreślano przy tym, iż przy kwalifikacji określonej okoliczności jako szczególnej w rozumieniu art. 363 § 2 k.c. konieczne jest zachowanie daleko idącej elastyczności oraz

unikanie szablonowości (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lutego 2005 r., I CK 569/04, Lex nr 284141). Taka właśnie sytuacja zachodzi w rozpoznawanej sprawie. Sąd Apelacyjny zaaprobował ustalenie wysokości odszkodowania według poziomu cen z kwietnia 2005 r., kiedy prace rozbiórkowe zostały wykonane i rozliczone, a nie według cen z daty orzekania. W takim stanie rzeczy, uwzględniając bezterminowy charakter odszkodowania pieniężnego, było ono płatne, po upływie terminu wskazanego w wezwaniu do zapłaty, a opóźnienie w jego realizacji prawidłowo skutkowało naliczeniem odsetek za opóźnienie (art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c.).

Sąd Apelacyjny nie naruszył zatem art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 363 § 2 k.c., a przeciwne stanowisko skarżącego opiera się na przyjęciu, iż odszkodowanie ustalono według cen z daty orzekania, co nie ma żadnego oparcia w podstawie faktycznej rozstrzygnięcia, skoro faktura będąca podstawą ustalenia wysokości odszkodowania pochodzi z 29 kwietnia 2005r, a Sąd Apelacyjny wyrokował 15 września 2011 r., czyli sześć lat później.

Z przytoczonych względów na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. Sąd Najwyższy oddalił skargę orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., 398²¹ k.p.c. i § 13 ust 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348, z późn. zm.).